**Виходить у Львові** що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

**Редакция і Адміністрация:** улиця Чарнецкого ч. 8.

**Письма** приймають ся лиш франковані.

**Рукописи** звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

**Рекламациї** незапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

**Передплата** у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

## По вінчаню царя.

Вчера в полудне відбуло ся вінчанє царя Николая II з гескою княгинею Алїсиєю, котра перейшовши з протестантского віроісповіданя на православне приняла імя Александри. Сам акт вінчаня не представляє собою нічого так незвичайно цікавого — була то велика парада двірска; але за то тим більшу увагу звернули на себе обставини, серед яких відбувала ся та парада. Полиция російска і система поліцийна зачинають очевидно тратити поволи свій вплив і значінє. На улицях, котрими переїзджала царска пара, не було нїгде анї поліциї анї войска, всюди панувала повна свобода. Давнїйше при таких нагодах мусїла публика стояти поза шпалїрами войска на тротоарах, двері і вікна в домах були позамикані, бальконы порожні. Тепер того не було, тож і всї улицї були переповнені публикою.

Торжество весїльне, сказавши коротко, відбуло ся в слїдуючий спосіб: О 11 год. рано увійшла молода до історичної комнати тоалетової цариці Анни і тут убрала ся під вінець; убрала ся в білу, сріблом вишивану сукню, взяла на голову брилянтову корону і надягнула плащ з брокату вишиваного золотом. О 12 год. дали вистріли з пушок знати, що похід весїльний вибирає ся до церкви. По переду походу весїльного поступали вел. Маршалки двору і шамбеляни, за ними ішла цариця-вдовиця з королем даньским, а за ними обоє молоді. В соборній церкви чекали на них члени синоду, висше духовеньство, міністри і дипльомати заграничні. В 20 мінут опісля розпочало ся вінчанє, а коли церемонія скінчила ся, дали 301 вистрілів з кріпостних пушок о тім знати, а рівночасно задзвонили всї дзвони в цілім містї. Похід весїльний вернув відтак в тім самім порядку до палати. О 2 год. по полудни їздили обоє молоді на благодарственне богослуженє до собору, а відтак поїхали до Анничківскої палати.

Цар підписав вчера манїфест, котрим в дорозї ласки увільнив своїх підданих від сплати всїляких довгів і данин, залягаючих податків і грошевих кар. Засудженим на кари кримінальні зменшено кару а так само і тим, що були поставлені під дозір поліциї або на тяжкі роботи. Щодо виновників плтїтичних, котрі заслугують на увзглядненє, має міністер справ внутрішних предложити цареви спис їх. Всякі злочини від 15 лїт, котрих виновників доси не викрито, мають піти в непамять а слїдства мають бути залишені. Особам засудженим за польску ворохобню з 1863 р., по виказаню їх приналежности до російскої держави, дозваляє ся вернути до краю і перебувати без всякої перешкоди в цілій державі, однакож не звертає ся їм сконфісковане майно анї не вертає ся назад права, ранґи і одрери узнскапі за заслуги.

Поліциї російскій особливо же петербургскому оберполіцмайстрови ґен. Вальови не сходить з дива, як може цар зважити ся ходити публично по містї і як могло єго весїлє обійти ся без всякого надзору поліциї. Коли недавно тому цар зважив ся сам один вийти на місто, а Валь довідав ся о тім, побіг зараз шукати за царем. Стрітивши царя на Невскім проспектї, приступив він до него і відозвав ся: „Ваше Величество! Як же Ви могли на то зважитись!“ А цар єму на то: „Не журіть ся мною! Хиба ж і для мене есть яке право, куди маю ходити!“ Валь аж остовпів на ті слова і пустивши царя наперед лишив ся сам по заду і навіть не ішов вже тротоаром, лиш серединою улиці. Але не знати, чи цар буде міг довго обійти ся без поліциї, хоч би такої, котра би мала стерегти єго від верховодячої до недавна клїки двірскої. Кажуть именно, що Побідоносцев і єго прихильники дуже неріад з поступованя царя і коли ще доси не завели, то певно заведуть інтриґу, котрої цар буде мусїв стерегти ся.

## З руских товариств.

*Руска бурса в Перемишли*, заснована в р. 1888, мала вчера свої загальні збори. На них відчитано справозданє з дїяльности бурси, з котрого ми виймаємо важнїйші дати.

Від 30 серпня 1893 р. до 30 серпня 1894 р. мала бурса 67 членів дїйстних з вкладкою річною 3 зр., одного з вкладкою одноразовою 30 зр. (деканат мостиский), а 6 членів-основателїв в вкладкою одноразовою 100 зр. (деканати жукотиньский і ярославский, войск. капелян о. Мих. Куневич, властитель дібр п. Стеф. Трухим, о. віцеректор Мих. Мриц і о. Кипр. Сїнкевич з Радохонець). Видїл вибрано на заг. зборі д. 29 падолиста 1893. Він відбув 12 засїдань, на котрих рішали ся справи Бурси. Щоби придбати більше фондів для Бурси, вніс видїл прошеня о запомоги до видїлів сусїдних рад повітових (ради в Мостисках, Рудках і Старім містї не відповіли, прочі уділили запомоги), дальше до Сойму і до Ради міста Перемишля (рада міска уділила одноразово 100 зр.) З устро-

4)

## ДАМЯН ЦАПЕНКО.

*Оповідане Олександра Сьвентоховского.*

(Конець.)

Коли скидав войсковий уніформ і надягав на себе одежу пшесмицкого городянина, був такий рад, як студент, що покидає школу. Але попри радість, чув і якийсь неспокій, бо не знав, що з того всего вийде. Та хоч се питанє і відповідь були тяжкі, они в перший хвили не дуже занимали бувшого ґефрайтера. Убравши ся в прасовану сорочку, спереду збирану, в сукману, куплену в Кельцах і фантастичну шапку з сорокатої бавовни, оглянув себе з усьміхом в зеркалї і вдоволений з себе, пішов перше до панни Гортензиї.

Сей день, повен сильних вражінь, мав скінчити ся для него ще сильнїйшим вражінєм. Ідучи до дому економа, замітив Табора, як ішов єму назустріч; кілька тижнів уже єго не бачив. Холодний, немилий мороз пішов поза плечі бувшому ґефрайтерови в цивільній одежі. Торговець все був для него вампиром, а тепер ще тим страшнїйшим, що не потребував лякати ся єго поваги ґефрайтерскої. В міру того, як зближали ся до себе, на їх лицях малювало ся більше зворушенє.

— Гм, гм, пане ловителю — почав спершу Табор глумливо — виглядаєте, як конюсул з Пшесмика. Отже ви ту осідаєтесь і купуєте город?

— А вам що до того? — спитав Цапенко грізно.

— Ну, я би хотів знати, що ви тепер будете робити?

— Насамперед потермошу тебе за чуприну, коли будеш надто цікавий — крикнув бувший ґефрайтер і скочив так нагло на Табора, що сей ледви вспів уступити ся. — Чекай но, зловлю я тебе з товаром навіть без уніформу в ночи!

Серед тихої, німої борби обох суперників сей наглий вибух Цапенка здавав ся майже дивним, бо він звичайно мав мягкий, лагідний характер. Але по тім вибуху вступив до панни Гортензиї свобіднїйше і веселїйше, нїж можна було сподївати ся по такій стрічи.

— Похваліть мене, скажіть, що я гарний — сказав майже весело.

Панна Гортензия оглянула єго зпід лоба і сказала, як сокирою втяла:

— В уніформі було вам лучше, тепер виглядаєте, як швець.

— Коли як гарний швець, то ще нїчого. Але панно Гортензиє, від нинїшного дня я вільний, мусимо думати про наше господарство. Я вже маю хату, дві корови, троє поросят, десять улиїв і город.

— Що за балаканина; атже з того не можемо вижити.

— Не бійте ся, панно Гортензиє, менї ще остало ся пятьдесять рублїв, а й ще троха найде ся....

— Я не хочу жити з ласки паньскої, коли я сама можу бути панею. Деж ми будем жити? У тім запалїм гнїздї, що в нїм нема анї одного стільця.

— Купимо собі й стільцї.

— Нам меблїв треба, розумієте? Меблїв.

— Найдуть ся і меблї.

Але звідки, того сам Цапенко не знав. Зовсїм по воякци брав ся женити ся; се що було конечно потрібне, вважав дурницею. Лише одно знати було у него, а то непобориму охоту працювати і виборювати собі становище, хоч панна Гортензия нераз стягала єго з хмар на землю.

— Мати не приїде — сказав він сумно — я думав, що менї в пору привезе троха гроший.

— Гарні мельони я дістала!

— Чи я тому винен? — оправдував ся Цапенко. Отже як буде, панно Гортензиє?

— Перше урядїть ся, постарайте ся о вазонки з цьвітами, о занавіски, о зеркало.

— Все буде — сказав механїчно і пішов.... до двора.

Вжост проходжував ся по городї та коштував овочі. Замітивши Цапенка ще здалека, пристанув і грімко сказав:

— Отсе е еґант! Чомуж ти так причепурив ся і набурив ся!

єного в мясници заходом товариства вечерка з танцями вплинуло до каси чистого доходу 139·12 зв. і наддатків 45·60 зр., а з концерту даного „Перемиским Бояном“ на дохід товариства д. 6 липня с. р. 20·12 зр. В справі зреалізованя запису пок. Г. Шашкевича вніс видїл подане до прокураториї скарбу, котра ще не виготовила акту фундацийного. В сїм роцї заложив видїл для бурси бібліотеку, котра зросла на 328 книжок. Бурса була поміщена у власнім домі закупленім в 1893 р. під ч. к. 671 при улици Баштовій.

До бурси принято на 1893/94 рік 30 питомцїв; серед року прибуло 7 а убуло 6, отже з кінцем року було 31 (11 синів селяньских, 4 міщаньских, 4 сини народних учителїв, 6 сьвященичих, 6 синів низших урядників і офіциялістів приватних). Бурса давала мешкане, харч, топливо, сьвітло, услугу, пране, інструктора і деякі книжки. Питомцї були в бурсї поміщені або безплатно (2) або за місячною доплатою від 3—10 зр., або й за цїлковитою оплатою 15 зр. (1). На інструкторів, старших учеників, платили деякі питомцї окремо 1 зр. місячно. Всї питомцї учащали до рівнорядних кляс руских. З кінцем року шкільного 1893/94 дістало 7 питомцїв клясу першу з відзначенем, а 24 клясу першу. Управителем бурси був п. Ом. Кордасевич, професор руської ґімназиї. Два інструктори за удержане в бурсї приготовляли питомцїв з лекций шкільних.

Доходу мала бурса в адмінїстр. 1893/94 роцї 3.476 зр. 52 кр. Розходу 3.345 зр. 19 кр. Остало ся в касї 131 зр. 33 кр. Майно товариства представляє ся так: актива 12610 зр.; пассива 6.385 зр., отже товариство має свого добра 6225 зр.

На сей рік шкільний приняв видїл знов 33 бурсаків.

---

Дня 20 с. м. відбув ся загальний збір товариства „Львівский Боян“ в сали „Руской Бесїди“.

Голова, проф. В. Шухевич, отвираючи збір, зазначив якийсь застій в розвою товариства послїдними часами і длятого заявив, що потрібна конечно основна реорґанїзация; дальше помянув щирого прихильника товариства бл. п. дра Ом. Огоновского і візвав зібраних почтити его память встанем з місць; подякував Видїлови краєвому за запомогу, „Руской Бесїдї“ і єї членам за відступлене комнати на проби, пани Олеси Озаркевичевій за даровані музичні інструменти і п. Фил. Колесї за те, що довший час заступав дірiґента, коли той за-для браку часу не міг сповняти свого трудного обовязку. По принятю справозданя уступаючого видїлу, вибрано головою на ново п. В. Шухевича, заступником голови дра Ст. Федака, дірiґентом о. Остапа Нижанкiвского, заступником его акад. Фил. Колессу, дірiґенткою паню Є. Барвіньску, видїловими п. Сев. Панькiвского, Олексу Венґриновича, Осипа Дрималика, а заступниками видїлових: панну Галю Огоновску і п. Єрон. Калитовского. До комисиї контрольної увійшли пп. Хандерис, Кіяк і Рихвицкий.

Між иншими принято ось-такі внесеня: 1) До спомагаючих членів львівских посилати що чверть року курсора по вкладки. 2) Крім спільної проби мішаного завести ще осібну пробу мужеску. 3) Збільшити репертуар мішаних хорів творами славяньских композиторів, в першій же лінії закупити й виконувати концертові твори Бортняньского. 4) Оголосити просьбу до загалу Русинів, щоби вписувались до товариства, і то й старші особи, не лиш молодїж. (Внесеня п. Хандериса о таку зміну статута, щоби Боян міг давати представленя драматичні і п. Венгриновича, щоби Боян не вступав на будуче в нїякі співучасти з иншими товариствами, вкінци п. Яричевского, щоби виступити з „Союза товариств польских і руских“ — перепали).

Зібрані виявили велику охоту забратись до реорґанїзациї товариства і єсть надія, що она під проводом таких людий, як проф. В. Шухевич і о. Остап Нижанковский, вповнї удасть ся.

---

# Допись.

### З Настасова.

*(В справі Служебниць.)*

Хвальна Редакция зволила в ч. 250 своєї Часописи заговорити про захоронки Служебниць Пречистої Діви, які ввелись у нас в Жужели і Самолусківцях, з тим високодушним наміром, щоби загал новою сею у нас інституциєю горячійше заінтересувати. Даючи широким кругам публики нашої знати, яка єсть цїль тої інституциї і яка нам з неї користь: що дбаючи про ту институцию, подбали для себе самих, задля чого інституциї такі повинні би знайти горячу нашу підпору і заводитись густїйше всюди по нашім краю — подала Хв. Редакция при тім за „Душпастирем“ справоздане, як справа забезпеченя сеї інституциї обговорена була на зборах товариства сьв. ап. Павла. Межи иншим була в тім справозданю згадка і про мою бесїду, але з тої згадки нїхто мудрий бути не може; тож для ясности, як властиво висказав ся я в справі забезпеченя Служебниць, прошу уміститн, як слїдує:

В справі тій забирав я два рази голос, як то виказано і в справозданю. Перший раз забираючи голос мав я на оцї забезпечене Служебниць в змислї піддержки сталими запомогами і тому поставив я в тім взглядї таке самостійне внесене: „Зі взгляду, що позаводились тепер у нас всюди братства Найсьв. Евхаристиї, вношу, щоби видїл товариства сьв. ап. Павла віднїс ся до всїх ординариятів, щоби тії-ж зволили видати обіжник, котрим припоручили би дїло піддержки Служебниць братствам Найсьв. Евхаристиї, полишаючи висоту річних датків від поодиноких відділів братств (братий, женщин-невіст, паробків і дївчат) добромнїю настоятелїв братств, чи то дотичному душпастиреви“. Хоч було то поставлено у формі внесеня, із справозданя сего нїхто не видить.

Другий раз забирав я голос, в справі забезпеченя леґатів учинених на річ Служебниць. Ту не ставив я нїякого самостійного внесеня, лиш підпирав внесене в тій справі Єго Екселенциї Митрополита, щоби леґати такі були інтабульовані на Василиянки, а то по тій рациональній причинї, що Служебницї уважають ся на низший степень Василиянок, тож і забезпечене на Василиянки випаде найприроднїйше і з тим заряд найдешевший, в чім годить ся і Хвальна Редакция.

То єсть властивий зміст моїх промов, якого з справозданя нїхто й догадатись не може. Не єсть то виною Хвальної Редакциї а остаточно і не виною редакциї „Душпастиря“.... Однакож для зрозуміня річи прошу о ласкаве уміщене тих кілька слів. Радуючись, що Хвальна Редакция вчинила із справи Служебниць справу патріотичну, остаю з поважанем

*Евстахий Цурковский.*

---

# Перегляд полїтичний.

Не вчерашнім засїданю Палати послів предложив п. мінїстер фінансів проєкт закона о ревізиї катастру ґрунтового і жаданя всїляких кредитів додаткових до буджету на 1895 р. Опісля вела ся специяльна дебата над законом о піяньстві. Внесене пос. Геца, щоби проєкт сего закона відослати знову до комисиї,

---

— З войска виступив — відповів Цапенко і поклонив ся.

— На Подїлє їдеш?

— Нї, остаю ся ту.

— Годї, ти вже помреш дураком. Щож ти думаєш робити?

— Я прийшов просити вас знов, ласкавий пане, щоби-сьте менї продали город.

— Атже ти вже в городї сидиш! Я казав уже тобі, що продам тобі город аж в день вінчаня, може ще роздумаєш, я не хочу тебе вязати. Впрочім чому кривиш ся переді мною? Атже я знаю, що у тебе гроший не богато, не вистане і на уряджене. По що-ж ти мене силуєш, щоби я відобрав тобі послїдний гріш? Жий собі в хатї, ори землю, постав свої улиї, коли які купив, і як тобі відтак уже сподобає ся, то поговоримо. Слухай, Цапенко, — говорив Бжост дальше — Мотилиньский не дасть донцї богато віна, з землї і пчіл не вижиєте, мусиш подумати про якийсь заробок. Ти розумний, честний, спробуй бути посередником при продажи збіжа заграничним купцям, з того будеш мати процент. Я тебе зроблю своїм аґентом і поручу иншим дїдичам.

Цапенко остовпів, так єго вразила та радїстна новина. Він мовчав, тремтїв, уста мав отворені, довкола уст снував ся усьміх, вкінци припав до руки Бжоста і почав єї горячо цїлувати.

— Мій добродїю, мій тату! — говорив зворушений.

— Баба з тебе, за що ти дякуєш? Я не буду за тебе працювати. Розваж радше добре всю справу. Табор був нинї у мене, він купує у мене збіже, отже я єму сказав, що я тобі буду продавати. Не повстидай мене!

Цапенко не сказав анї слова, тілько поклонив ся, обтер сльози на очах і зворушений відійшов. Яким легким чув ся він, як відважно дивив ся в будуччину, се зрозуміє лиш той, що шукав роботи і несподївано єї найшов. Для Цапенка, що ще не обдумав собі нїякої проґрами житя, був кождий проєкт не то дошкою, але кораблем спасеня, навіть такий фантастичний проєкт, як пана Бжоста, котрому здавало ся, що недосьвідний в купецтві бувший ґефрайтер зможе додержати конкуренциї з такими людьми, як Табор.

До пів години знало цїле село, що бувший ґефрайтер став комісіонером найбогатшого дїдича в околици. Розуміє ся, дізнав ся про се передовсїм і Табор. Але він сьміяв ся глумливо, коли з ким про се балакав.

— Я буду фактором Цапенка.

На другий день по тій пригодї пішов Табор на границю. Стрітив Постулку на тім самім місци, де тому кілька тижднїв найшов єго на дорозї.

— Знаєш що? — почав Табор. — Цапенко остає ся в Пшесмику, купив город від Бжоста, а сторожи граничній обіцяв помагати, нас ловити.

Постулка мовчав.

— На тім місци, де тобі застрілив сина, буде картофлю садити.

— Чи то він застрілив сина? Ви того певні?

— Я зайшов солдатів з майки, они сказали.

— А! розбійник! — заскреготав Постулка зубами.

— Хіба більше куль на сьвітї нема, лише та, що він вистрілив? — замітив Табор.

Хвилинку мовчали оба.

— Ще своїм не жаль уступати ся — говорив Табор дальше — але не такому Калмукови, що з далекого сьвіта ту заволїк ся і до дому не вертає, тілько людям хлїб з рота видирає і сам не може нажерти ся. Чи ми пхаємо ся на его Подїлє? Хіба хто з нас казав: їдьмо на Подїлє та годуймо пчоли? А як би ми там пішли, то прогнав би нас, сказав би, що то єго батьківщина. А єго батьківщина всюди, де ногою ступить. Знаєте, він буде торгувати збіжем.

— Має гроші?

— Хіба він мало товару накрав нам? Каже, що з голоду не вмре, доки Постулка жиє.

— В один час ми не помремо — сказав пачкар грізно, встав з мурави і пішов в село разом з Табором. — Що він тепер робить?

— День і ніч плете пліт. А в недїлї і сьвята.... Чи ти думаєш, що він християнин? То поганин! У попа сповїдає ся, а в чорта о раду питає ся. Сьпіває якісь піснї для чарів і що рана цїлує землю. Ще нам нещасте стягне на село. Вчера в ночи стояв в городї і щось шептав до місяця.

Они йшли дальше. Цапенкова хата стояла на горбку, отже він бачив тих двох пачкарів разом, та що они обходили его тепер? Сам один занятий своєю господаркою, засліплений надією на щасливу будуччину, думав лише про се. На другий день зі сходом сонця встав і хотів засаджувати в городї деревину, коли солдат передав єму письмо від матери.

відкинено 101 голосами против 77 і ухвалено §§. 1 і 2 а відтак перервано засїдане.

Вісти о якійсь кризї в угорскім кабінетї суть безосновні. Мінїстер Векерле вернувши з Відня заявив, що церковно-полїтичні закони одержать вже сими днями Найв. санкцию. Є. Величество Цїсар має сими днями приїхати до Будапешту.

---

У француский палатї послів вела ся вчера специяльна дебата над проектом правительства в справі кредиту на военний похід до Мадаґаскару. По довшій дебатї ухвалено остаточно кредит 377 голосами против 143.

---

Заняте хіньскої кріпости Порт Артур япаньскою армією уважають в Льондонї фактом так великої ваги, як була битва під Седаном, а праса анґлїйска радить Хінцям, щоби они здали ся вже тепер на ласку і неласку Японцїв.

---

# Новинки.

*Львів дня 27 падолиста.*

— **Іменованя.** Радник Осип Вайдович іменований старшим радником скарбовим і реферетом салїнарним при краєвій Дирекциї скарбовій у Львові. — Казимир Ахт люстратором лісів. — Судї повітові: Софроній Фолюсевич в Добромили, Боїомир Жарский в Ярославі і Стан. Темпле в Дрогобичи одержали титул і характер радників судів краєвих з увільненем від такси.

— **Станіславівска філїя товариства „Просьвіта“** разом з прочими товариствами рускими устрою є в суботу 8 грудня в катедральній церкви поминальне богослужене за бл. п. Омеляна Огоновского. На богослуженю буде виголошена проповідь. Заялено загально гадку, щоби доложити всїх старань, аби торжество се випало як найвеличавійше і щоби зґромадив ся як найбільший круг Русинів Станіславівщини достойно і манїфестацийно почтити память невіджалуваного труженика народного.

— **Рух в стрийских товариствах руских.** Дня 2 грудня держати буде о годинї 5 вечером в „Міщаньскій Бесїдї“ др. Е. Олесницкий дальшу часть свого відчиту про рік 1848-ий. — В суботу 8 грудня о год. 11 перед полуднем відбуде ся в комнатах „під Чорним Орлом“ збір делеґатів читалень „Просьвіти“ стрийского повіта в цїли обговореня справ читальняних і порядку відчитів, які стрийска філїя „Просьвіти“ намірила устроїти по читальнях. — В недїлю 9 грудня держати буде в „Міщаньскій Бесїдї“ др. Олесницкий послїдну часть відчиту про рік 1848-ий. — В недїлю 16 грудня відбудуть ся перші в сім сезонї вечерницї філїї Просьвіти з такою проґрамою: 1) річ вступну виголосить о. сов. Федусевич, 2) виклад проф. Івана Вахнянина з анатомії, 3) о. Ол. Бобикевич відчитає гуморескy. Між викладами сьпівати буде Стрийский Боян і будуть виголошені декламациї. — В недїлю 30 грудня відбудуть ся другі вечерницї філїї „Просьвіти“ з проґрамою: 1) відчит проф. Ів. Вахнянина про напади татарскі, 2) о Богдан Кирчів відчитає свою повістку, 3) о. Бобикевич об'яснить стих О. Федьковича „Золотий лев“. Між викладами будуть знов сьпіви і декламациї. Вечерницї філїї Просьвіти відбуватись будуть в сали готелю „під Чорним орлом“ в ринку.

— **Огнї.** Сїльскі парібки мають легкодушний звичай недогарки папіросів кидати де будь, з чого нераз повстають огнї. Коли вже хто курить, най же вважає на огонь і кидаючи папіроса загасить его. В Буянові в жидачівскім повітї кинув хтось недогарок папіроса на землю, вітер заніс его на стирту сїна Настї Чмелик і сїно згоріло. Було варте з 30 зр. — В Синевідску вижнім дня 1 і 4 с. м. згоріли три загороди селяньскі, Шила, двох Коцурів та ще й збіже Каричорта. Господарі вже були обезпечені, навчені, на нещастю других. Шкода виносить звиш 900 зр. Певно та недоросла палїйка підложила огонь. — На фільварку в Заподринах коло Буянова згорів дім для слуг, вартости 30 зр. Був обезпечений.

— **Нечиста совість.** Дня 31 жовтня с. р. в Надїєві долиньского повіта зловили знаного волоцюгу Гриня Процева на крадежи курок і замкнули его до арешту полїцийного. Там Гринь Процїв розважив, що єму не варто жити, і повісив ся. Коли арешт отворили, Процїв уже не жив.

— **Летарґ.** Цїкавий випадок летарґу трафив ся в селї Грибові в Королївстві польскім. Заможна господиня Йосифа Сендзяк занедужала на сильний біль голови, положила ся до ліжка, а в кілька днїв потім, здавало ся, вмерла. Розуміє ся, заняли ся зараз похороном. Поставили катафальок, зложили господиню в домовинї, обставили сьвічками та прибрали цьвітами. Приходили свояки і знакомі молити ся, як звичайно, журили ся та плакали... Другого дня вечером сидить рід довкола домовини, сьвічки сьвітять ся, нараз небіжка рушає ся в домовинї і — встає. Від тягару небіжки домовина перехиляє ся, сьвічка паде на землю, за нею небіжка, а за небіжкою домовина і накриває Сендзякову. Нечуваний крик і невиданий переляк, хто жив, утїк з хати. Дехто повибивав вікна і утїк з хати вікнами. Тимчасом Сендзянова стала кричати на земли, просити о ратунок, але нїхто не важив ся зайти в хату. Аж случайно надійшов місцевий гаєвий. Той відважив ся і вступив у хату. Там уже від сьвічки занималась посмертна постеля. Скочив за водою залляв огонь і став ратувати Сендзякову, прикриту домовиною. Відвага гаєвого осьмілила ще кількох парібків. Хоч зі страхом, але взяли Сендзякову на руки і занесли до ліжка. Бувша небіжка захоровала по тім випадку летарґу з престраху, але є надія, що поздоровіє. Забобонні сусїди не хотять вірити, що то не були якісь чари, лише летарґ. Відвиджують часто Сендзякову та допитують ся, як то там виглядає на другім сьвітї. Баба, як може, так крутить, бо рада з того, що вже була на другім сьвітї і вернула, що не кождому трафляє ся.

— **Парібоча месть.** В селї Новосїлцї тернопільского повіта, стала ся дня 25 вересня с. р. страшна пригода. Тамошний селянин 50-лїтний, темний чоловік Стефан Токарчик, підозрівав довгий час свого парібка Павла Рошковича, що єму жінку дужить. Паробок мав 21 лїт, а та жінка 46. Заздрість напала Стефана Токарчика і він по цїлім селї розповідав, що Рошкович великий лобур, бо, мовляв за старими бабами вганяє. З Рошовича стали сьміяти ся товариші, а родичі не лиш картали его, але й кулаками частували. Розуміє ся, се не подобалось Рошковичеви і він рішив ся пімстити ся на старім Токарчику. Нагоду до того найшов дня 25 вересня. Токарчик перебирав у шопі листє тютюнове, а Рошкович тимчасом працював на недалекім подвірю разом з материю, котра й тепер докоряла синови за легкодушність. Тодї розлючений парібок, що натерпів ся тілько через поголоски Токарчика, пішов до шопи, став ставити ся зі старим, вхопив камінь як пястук, вдарив дварив два рази в плечі, а потім в голову і забив старого на місци. Потім вернув до дому і спокійно сказав матери, що вже Токарчик не буде его переслїдувати своєю жінкою, бо убив его. Перед судом присяжних в Тернополи сими днями признав Рошкович до вини і сказав лиш, що не думав убивати старого, лише почобити. За то засудили Рошковича на два роки тяжкої вязницї.

---

## Телеґрами.

**Відень** 27 падолиста. В Палатї послів зажадав пос. Брзорад поясненя, длячого скликано комісию для реформи виборчої. Предсїдатель комісиї, Відман відповів, що длятого, бо правительство хоче подати устно до відомости свої заходи в сїй справі.

**Рим** 27 падолиста. Аґентия Стефанього доносить з Токіо, що правительство японьске заявило, що радо приняло би услугу Сполучених Держав, наколи-б Хіна виступила з якимись предложенями в справі мира.

**Варцин** 27 падолиста. Кн. Бісмарк дуже ослаб; стан его здоровля єсть дуже небезпечний.

---

## Надіслане.

**Подяка.**

Коли сина нашого в тяжкій слабости хвилї були почислені, високоповажаний п. др. Болеслав Яворский в Коломиї посьвятив ся, щоб его уратувати, сидїв по ночах при ліжку хорого і доказав, що при помочи Божій потрафить хорому вернути здоровлє. Всевишньому най буде слава, що нам дарував сина-одинака, вказавши особу, котра привела нашого сина знов до здоровля. Отже в тій дорозї складаємо Тобі любий Друже, докторе Болеславе, сердечну подяку. Нехай Бог нагородить посьвяченє і працю Твою здоровлем одинака Твого.

Микетинцї, дня 25 падолиста 1894.

*Андрій і Олена Завадскі.*

---



---

**За редакцию відповідає Адам Креховецкий.**

---

З несказаним трепетом розірвав Цапенко куверту. Що за радість! Пише мати, що вже все продала і до двох днїв приїде до Дамяна разом з мельонами; просила вислати підводу по неї до стациї зелїзничої. Просто годї було не подати такої вістки до відомости панни Гортензиї, і она приняла еї гордо але ласкаво.

— Я думала, що ваша мати на то не пристане.

— Нї, моя дорога панно Гортензиє — сказав Цапенко — тепер уже все готове, можемо дати на заповіди.

— Нї, нї, на що так спішити ся?

— Я не хочу чекати.

— Але я хочу — відповіла панна Гортензия рішучо.

Цапенко згодив ся і засумований вернув до хати. Та хата була вже чистенька і мала відповідні знаряди. В однїй комнатї були навіть занавіски, вазони і зеркало, а вже й не казати про новісеньку комоду, над котрою висїла фотоґрафія любки в рукавичках, на пальцях котрих находили ся три перстенї з великими каменями.

Цапенко не мав ще часу переодягнути ся, коли слуга Мотилиньских подала єму карточку від панни Мотилиньскої, котра писала, що з волї батька позваляє дати на заповіди. Тепер уже до его щастя не хибувало нїчого. Був господарем, а мав вістати комісионером збіжевим пана Бжоста і мужем панни Гортензиї. Цїлий божий день сьпівав і садив дерева в городї. Вже смеркало, а він ще сьпівав, хоч був утомлений і спочений; думка про будуччину не покидала его. А та будуччина являла ся такою красноцьвітною в его очах, як би зазичила тих красок від ярких суконь панни Гортензиї. Щоби натїшити ся доброю долею сина, здавало ся, що й покійний батько воскресне, щоби оглядати щасливого сина.

Цапенко як раз взяв остатнє деревце в руку, коли на границї повстав крик, затупотїли конї і сторожі граничні стали наклткувати ся. Призвичаєний до таких пригод, Дамян не чув страху, а радше мав охоту помогти своїм бувшим товаришам. Самохіть підійшов до корчів, що окружали город, коли в тій хвили залунав вистріл. Цапенко з деревцем в руцї упав неживий на землю. На гомін вистрілу прибігло кількох солдатів. Хто стрілив на тім далекім від дороги місци, звідки взяв ся чоловік з порожним мішком мов на то, щоби вояків стягнути в инше місце, длячого Цапенка застрілили, нїхто не знав, а певно й Табор не знав, бо сидїв цїлий час перед своєю хатою та весело свистав.

Саме в пору, коли над'їхала мати з мельонами, везли Цапенка на кладовище. За домовиною ішла громадка приятелів покійного, а між ними і Табор. Єго було ту потрібно, щоби потїшити панну Гортензию, котра сердечно плакала над могилою і вертаючи до дому вітхала. Але що найбільше людий дивувало, то се, що на похоронї був і сам пан Бжост. Коли послїдна грудка землї впала на домовину, відвернув ся він і видивив ся на якусь далеку точку поза границею. Там був чоловік в австрийскій шапцї вояцкій, лежав на дорозї і немов приглядав ся похоронови....

# ІНСЕРАТИ.



З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.